

Amendementen op het Liberaal Manifest

Liberaal Manifest

Amendement op 1114 van Roeland Donker	2
Amendement op 1169 van Nick Ottens	3
Amendement op 1170 van Roeland Donker	4
Amendement op 1171 van Roeland Donker	5
Amendement op 1312 van Michael van Os de Man	6
Amendement op 1652 van Nick Ottens	7
Amendement op 1673 van Roeland Donker	8
Amendement op 1674–1676 van Nick Ottens	9
Amendement op 1694 van Roeland Donker	10
Amendement op 1696–1697 van Roeland Donker	11
Amendement op 1702 van Nick Ottens	12
Amendement op 1706 van Riche Hiemcke	13
Amendement op 1707 van Roeland Donker	14
Amendement op 1708 van Roeland Donker	15
Amendement op 1709 van Nick Ottens	16
Amendement op 1709 van Basten Cobelens	17
Amendement op 1713 van Nick Ottens	18
Amendement op 1714 van Hans Niemeyer	19
Amendement op 1715 van Jasper de Vries	20
Amendement op 1716 van Nick Ottens	21
Amendement op 1716 van Michael van Os de Man	22
Amendement op 1724 van Basten Cobelens	23
Amendement op 1738 van Nick Ottens	24
Amendement op 1739 van Nick Ottens	25
Amendement op 1779 van Thom van Gerwe	26
Amendement op 1816 van Roeland Donker	27

Amendement op 1114 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Basten Cobelens Tim Frikkee
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1114 Tot en met regelnummer: 1114
Originele tekst:	Minder complexe regels, en meer aandacht voor uitvoerbaarheid en effectiviteit zijn noodzakelijk om ondernemerschap te faciliteren, afhankelijkheid te verminderen en duurzame welvaart te creëren.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Minder complexe regels, en meer aandacht voor uitvoerbaarheid en effectiviteit, zijn noodzakelijk om ondernemerschap te faciliteren. De overheid stelt de kaders en schept de voorwaarden om ongewenste afhankelijkheden te verminderen en duurzame welvaart te realiseren.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Afhankelijkheden zullen niet per se afnemen door minder complexe regels. Soms zijn afhankelijkheden juist ontstaan door gebrek aan regulering. Voor de verduurzaming van onze economie willen we weliswaar geen complexe regels, maar soms wel ándere regels. Zoals een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid of emissierechten voor broeikasgassen.

Amendement op 1169 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Roeland Donker Basten Cobelens
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Toevoegen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1169 Tot en met regelnummer: 1169
Originele tekst:	
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Verantwoordelijkheid naar de toekomst
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Voegt tussenkop toe.

Amendement op 1170 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Basten Cobelens Dop van Ulzen
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1170 Tot en met regelnummer: 1170
Originele tekst:	Wij hebben ook verantwoordelijkheid ten opzichte van volgende generaties.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Wij zijn verantwoordelijk voor hoe we ons land doorgeven aan volgende generaties.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Zo duidelijker en actiever geformuleerd.

Amendement op 1171 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Nick Ottens Dop van Ulzen
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Toevoegen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1171 Tot en met regelnummer: 1171
Originele tekst:	Na, 'Liberalen lossen problemen nú op, zodat die niet op de schouders van onze (klein)kinderen terechtkomen.'
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	We wentelen milieuschade ook niet af op de rest van de wereld, en verduurzamen onze economie.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	We verduurzamen onze economie om toekomstige generaties niet op te zadelen met bijvoorbeeld afval en vervuiling, maar we wentelen opgaven en schade ook niet af op andere landen. Bijvoorbeeld door hier fabrieken te sluiten en vervolgens te importeren uit Azië, waar een fabriek alsnog vervuult.

Amendement op 1312 van Michael van Os de Man

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Michael van Os de Man Hans Niemeyer (Liberale Dierenvrienden)
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Toevoegen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1312 Tot en met regelnummer: 1312
Originele tekst:	
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Regels rondom dierenwelzijn moeten helder, uitvoerbaar en handhaafbaar zijn, zodat ondernemers die investeren in kwaliteit en dierenwelzijn niet worden benadeeld.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Dierenwelzijn mag explicieter gemeld worden. Zo laten we zien dat liberalen zich inzetten voor mens en dier.

Amendement op 1652 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Riche Hiemcke Roeland Donker
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Toevoegen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1652 Tot en met regelnummer: 1652
Originele tekst:	
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Terwijl in een welvarende samenleving de zorg voor de leefomgeving ook toeneemt.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Welvaart is ook nodig om goed voor onze leefomgeving te kunnen zorgen. Slaat de brug naar veiligstellen van 'onze kwaliteit van leven' in de volgende regel.

Amendement op 1673 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Riche Hiemcke Obbe van der Meer
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1673 Tot en met regelnummer: 1673
Originele tekst:	Maar een geheel vrije markt kan ook ongewenste effecten hebben.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Maar de vrije markt kan ook ongewenste effecten hebben.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Een geheel vrije markt is anarchie en heeft altijd ongewenste effecten.

Amendement op 1674–1676 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Riche Hiemcke Hans Niemeyer
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1674 Tot en met regelnummer: 1676
Originele tekst:	Denk aan uitbuiting van mens en natuur, vervuiling, onveilig voedsel en gevaarlijke producten. Dat willen we tegengaan. Daarom staan we voor een goed vormgegeven vrije markt die de genoemde voordelen waarmaakt zonder de nadelen.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	De overheid treedt op als marktmeester. Om uitbuiting van mensen, en uitputting van de aarde, tegen te gaan. En om toe te zien op een eerlijke concurrentie. We voorkomen dat bedrijven bijvoorbeeld onveilige producten op de markt brengen of hun afval of vervuiling afwentelen op anderen.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	'Een goed vormgegeven markt' is vaag. Liever 'marktmeester' en 'eerlijke concurrentie'. Uitbuiting van mensen is duidelijk, maar 'uitbuiting' van natuur is maar net hoe je het ziet. 'Uitputting van de aarde' is minder discutabel en pleit voor een duurzame (circulaire) economie.

Amendement op 1694 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Basten Cobelens Riche Hiemcke
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1694 Tot en met regelnummer: 1694
Originele tekst:	Wij kiezen nadrukkelijk voor economische groei.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Wij kiezen nadrukkelijk voor duurzame economische groei.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Groei niet ten koste van alles. Duurzame groei met aandacht voor de mens en leefomgeving staaft onze verantwoordelijkheid over de generaties heen.

Amendement op 1696–1697 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Daan Spaargaren Tim Frikkee
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1696 Tot en met regelnummer: 1697
Originele tekst:	Dat vereist, waar mogelijk, minder regels zodat er meer ruimte is voor ondernemers en innovatie. Meer vrijheid om te ondernemen en te innoveren leidt tot meer dynamiek en economische groei. Dat combineren we met meer stabiliteit in en beperkte omvang van de regelgeving, zodat het aantrekkelijk blijft te investeren.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Dat vereist, waar mogelijk, minder en vooral uitvoerbare en voorspelbare regels die de overheid consequent handhaaft. Zo bieden we meer vrijheid om te ondernemen, te innoveren en te investeren.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Ondernemers hebben vooral last van een overheid die onwerkbare regels bedenkt en te vaak de spelregels verandert. Focus niet eenzijdig op minder regels, maar vooral ook op begrijpelijke regels die ondernemers niet al te veel tijd en extra werk opleveren en voorspelbaarheid van beleid. Er zit ook een dubbeling in de oorspronkelijke tekst ('minder' en 'beperkte' regelgeving) die met dit wijzigingsvoorstel wordt weggenomen.

Amendement op 1702 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Thom van Gerwe Dop van Ulzen
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1702 Tot en met regelnummer: 1702
Originele tekst:	De overheid stimuleert innovatie en vernieuwende oplossingen voor een duurzame economie.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	De overheid normeert en beprijsd vervuiling, en stimuleert innovatie en vernieuwende oplossingen voor een schone economie.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Om duurzame bedrijvigheid een gelijk speelveld te geven, is tijdelijk stimuleren niet genoeg. (Tijdelijk, want we zijn tegen permanente subsidie en de overheid kan bijvoorbeeld maar één keer als 'launching customer' optreden.) Vervuilen — het afwentelen van schade en dus kosten op anderen — zou, afhankelijk van onder meer locatie, soort vervuiling en de beschikbaarheid van alternatieven, óf gewoon niet mogen óf niet goedkoper moeten zijn dan je eigen rommel opruimen. Hier 'schone' economie voor de afwisseling; één regel eerder staat ook 'duurzame' economische groei.

Amendement op 1706 van Riche Hiemcke

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Riche Hiemcke Daan Spaargaren Hans Niemeyer
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Schrappen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1706 Tot en met regelnummer: 1706
Originele tekst:	Om de ongewenste gevolgen van een volledig vrije markt te verhelpen, zal de overheid moeten optreden als een bescheiden maar effectieve marktmeester.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Om de ongewenste gevolgen van een volledig vrije markt te verhelpen, zal de overheid moeten optreden als een bescheiden maar effectieve marktmeester.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Een volledig vrije markt is anarchie en bestaat niet. Dat de overheid 'zal' moeten optreden als een 'bescheiden' marktmeester is een vreemde stelling, want de overheid is allang meer dan bescheiden in het reguleren van de economie. Dit leest alsof wordt geredeneerd uit een jaar nul in plaats vanuit het nu.

Amendement op 1707 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Wouter van As Riche Hiemcke
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1707 Tot en met regelnummer: 1707
Originele tekst:	Welvaart moet in een passende balans zijn met gezondheid, veiligheid, natuur, klimaat en dierenwelzijn.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Groei moet in een passende balans zijn met gezondheid, veiligheid, natuur, klimaat en dierenwelzijn.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Oorspronkelijke tekst wekt de suggestie dat welvaart tegenstrijdig kan zijn aan gezondheid, veiligheid, natuur, klimaat en dierenwelzijn. Terwijl daar ook voorwaarden voor welvaart tussen zitten. 'Groei' beperkt de stelling tot economische activiteit.

Amendement op 1708 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Riche Hiemcke Daan Spaargaren
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1708 Tot en met regelnummer: 1708
Originele tekst:	Dit betekent bijvoorbeeld dat economische groei niet zomaar een excuus mag zijn om fundamentele vraagstukken op die thema's voor ons uit te schuiven.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Economische groei gaat niet voor alles.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Zwakke formulering. Dat kan beknopter.

Amendement op 1709 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Roeland Donker Thom van Gerwe
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1709 Tot en met regelnummer: 1709
Originele tekst:	Wanneer er schade of vervuiling is, is de veroorzaker in beginsel de eerstverantwoordelijke voor herstel van de schade of het betalen van herstel.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Wie schade of vervuiling veroorzaakt, betaalt voor de kosten.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	De formulering dat de veroorzaker ‘in beginsel de eerstverantwoordelijke’ is, werpt de vraag op: wanneer niet? ‘Herstel’ van schade of vervuiling is niet altijd mogelijk. ‘De vervuiler betaalt’ gaat niet alleen over de kosten van vervuiling uit het verleden.

Amendement op 1709 van Basten Cobelens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Basten Cobelens Tim Frikkee Hans Niemeyer
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Toevoegen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1709 Tot en met regelnummer: 1709
Originele tekst:	
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Tot slot zetten we nadrukkelijk in op de ontwikkeling van duurzame energie. Dit versterkt onze economie én energie-onafhankelijkheid.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Ontwikkeling van duurzame energie heeft ook voordelen m.b.t. energie-onafhankelijkheid en strategische autonomie.

Amendement op 1713 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Leo Jansen Thom van Gerwe
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1713 Tot en met regelnummer: 1713
Originele tekst:	Landbouw is belangrijk voor onze voedselvoorziening.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	De Nederlandse land- en tuinbouw is wereldwijd toonaangevend in sectoren zoals bio- en gentechnologie, glastuinbouw en veredeling.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Nietszeggende zin. Laten we wat volgt positief insteken en van de nood een deugd maken: dat we landbouwgrond nodig gaan hebben voor andere doeleinden, noopt ook tot verdere innovatie en specialisatie in die voedselproducerende sectoren die de meeste waarde creëren met de kleinste milieu-impact (land, energie, water, emissies).

Amendement op 1714 van Hans Niemeyer

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Hans Niemeyer Wouter van As Obbe van der Meer
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1714 Tot en met regelnummer: 1714
Originele tekst:	Tegelijk is meer ruimte nodig voor wonen, mobiliteit, industrie, water en natuur.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Door met nieuwe technieken meer voedsel te produceren met minder grondstoffen en op minder land, komt grond vrij voor extensivering, klimaatadaptatie en natuur, maar ook voor woningbouw en nieuwe industrie.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Positievare insteek en klimaatadaptatie in de breedte noemen als één van de claims op de beperkte ruimte. Dat kan water zijn (zoals ruimte voor de rivier), maar ook groenblauwe dooradering, het verbreden van duinen en dijken, en het vernatten van veenweiden. 'Nieuwe technieken' volgt op bio- en gentechnologie, glastuinbouw en veredeling uit voorgaande amendement van Liberaal Groen op regel 1713.

Amendement op 1715 van Jasper de Vries

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Jasper de Vries Roeland Donker Dop van Ulzen
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Toevoegen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1715 Tot en met regelnummer: 1715
Originele tekst:	
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Bij het maken van keuzes zijn water en bodem sturend.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Mark Harbers maakte deze keuze als minister terecht. Daar houden we aan vast, en logisch en van belang om te noemen in een manifest dat een kwart eeuw vooruit kijkt. 'Sturend' is geen dictaat, maar dit zou wel de norm moeten zijn waar alleen bij uitzondering van wordt afgeweken.

Amendement op 1716 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Leo Jansen
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Schrappen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1716 Tot en met regelnummer: 1716
Originele tekst:	Aangezien we te maken hebben met schaarse grond en effecten die het milieu schade toebrengen, ontkomen we er niet aan dat de landbouw enige ruimte maakt.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Aangezien we te maken hebben met schaarse grond en effecten die het milieu schade toebrengen, ontkomen we er niet aan dat de landbouw enige ruimte maakt.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Als het amendement van Liberaal Groen op regel 1714 ('Door met nieuwe technieken meer voedsel te produceren met minder grondstoffen en op minder land, komt grond vrij voor extensivering, klimaatadaptatie en natuur, maar ook voor woningbouw en nieuwe industrie.') wordt overgenomen, wordt regel 1716 overbodig.

Amendement op 1716 van Michael van Os de Man

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Michael van Os de Man Hans Niemeyer (Liberale Dierenvrienden)
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Toevoegen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1716 Tot en met regelnummer: 1716
Originele tekst:	
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	We hebben de ambitie om internationaal koploper te zijn in innovatieve voedselproductie met hoge standaarden voor dierenwelzijn, duurzaamheid en voedselveiligheid.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Zoals recent nog onder woorden gebracht door staatssecretaris Silvio Erkens in een debat in de Tweede Kamer over dieren in de veehouderij. Door hoog in te zetten, blijven we concurrerend. In Nederland, maar ook in onze belangrijkste afzetmarkten in Noordwest-Europa, neemt de vraag naar dierwaardig en duurzaam geproduceerd voedsel toe.

Amendement op 1724 van Basten Cobelens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Basten Cobelens Roeland Donker Daan Spaargaren
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Toevoegen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1724 Tot en met regelnummer: 1724
Originele tekst:	Daarnaast richten we arbeidsmigratie meer op hogere toegevoegde waarde, bijvoorbeeld voor hoogtechnologische bedrijven, onderwijs en onderzoek.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Daarnaast richten we arbeidsmigratie op hogere toegevoegde waarde, bijvoorbeeld voor hoogtechnologische bedrijven, onderwijs en onderzoek.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Schrapt 'meer' om standpunt te verduidelijken.

Amendement op 1738 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Riche Hiemcke Obbe van der Mee
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1738 Tot en met regelnummer: 1738
Originele tekst:	De natuurlijke omgeving waarin we leven draagt bij aan onze fysieke en mentale gezondheid, en verdient daarom bescherming en zorg.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	De natuurlijke omgeving waarin we leven draagt bij aan onze fysieke en mentale gezondheid, en verdient bescherming en zorg.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Schrapt 'daarom'. De natuurlijke omgeving is er niet alleen voor ons.

Amendement op 1739 van Nick Ottens

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Nick Ottens Roeland Donker
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1739 Tot en met regelnummer: 1739
Originele tekst:	Natuur en dieren zijn van waarde, wat vraagt om verantwoord gebruik van onze leefomgeving en om het voorkomen van onomkeerbare schade voor huidige en toekomstige generaties.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Natuur en dieren hebben een eigen waarde, wat vraagt om een verantwoorde omgang door de mens. We maken Nederland schoner en groener voor toekomstige generaties.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Alleen 'waarde' gevolgd door 'gebruik' wekt de indruk dat we natuur en dieren toch vooral zien als nuttig voor onszelf. 'Onomkeerbare schade' voorkomen is wel erg zuinig. Onder 2 – Liberale beginselen staat immers, 'Onze ambitie is dit prachtige land in nog betere staat door te geven.'

Amendement op 1779 van Thom van Gerwe

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Thom van Gerwe Nick Ottens Obbe van der Meer
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1779 Tot en met regelnummer: 1779
Originele tekst:	Extremer weer, hitte, droogte en wateroverlast vragen om aanpassingen in hoe en waar we wonen, werken en voedsel verbouwen.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	Extremer weer, hitte, droogte en wateroverlast vragen om aanpassingen in hoe en waar we wonen, werken en voedsel produceren.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Innovaties buiten wat we nu tot de land- en tuinbouw rekenen, zoals (precisie)fermentatie, bieden kansen om in een veranderend klimaat en onder extremere weersomstandigheden voedsel te (blijven) produceren. 'Verbouwen' is niet voor al deze technieken het geschikte woord.

Amendement op 1816 van Roeland Donker

Betreft:	Liberaal Manifest
Naam woordvoerder(s): <i>Deze persoon dient aanwezig te zijn bij de behandeling van het amendement.</i>	Roeland Donker Hans Niemeyer Tim Frikkee
Lokaal Netwerk / Regio / Thematisch Netwerk:	Liberaal Groen
Actie: <i>Wijzigen / Schrappen / Toevoegen / Verplaatsen / Vraag of opmerking</i>	Wijzigen
Regelnummers: <i>Als je iets wilt toevoegen vul het regelnummer in waarachter de tekst wordt toegevoegd.</i>	Van regelnummer: 1816 Tot en met regelnummer: 1816
Originele tekst:	Daarnaast willen wij dat de overheid burgers en bedrijven ondersteunt bij deze transitie, onder meer door het subsidiëren en faciliteren van de overstap naar duurzame energie en een toekomstbestendige handelswijze.
Aanpassing: <i>Zet hier de gewijzigde tekst.</i> <i>Als je iets wilt wijzigen, zet je hier de volledig gewijzigde zin.</i> <i>Als je iets wilt schrappen, streep de tekst door.</i> <i>Als je iets wil verplaatsen, zet hier het regelnummer en de zin waar je de tekst achter wil verplaatsen.</i>	We richten beleid zo in dat verduurzaming loont. Door bijvoorbeeld groene energie en hergebruik tijdelijk te subsidiëren en op langere termijn te normeren. Zo kunnen burgers en bedrijven hun eigen verantwoordelijkheid nemen in de transitie naar een schone economie.
Toelichting: <i>Maximaal 150 woorden.</i>	Te eenzijdige focus op energie en subsidie in de oorspronkelijke tekst.